

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 20/20
V Lucemburku dne 3. března 2020

Rozsudky ve věcech C-75/18 a C-323/18
Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. a Tesco-Global Áruházak Zrt.
v. Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Zvláštní daně z obrátu podniků působících v odvětví telekomunikací a v odvětví maloobchodní činnosti vybírané v Maďarsku jsou slučitelné s unijním právem.

V rozsudcích **Vodafone Magyarország** (C-75/18) a **Tesco-Global Áruházak** (C-323/18) ze dne 3. března 2020 velký senát Soudního dvora rozhodl, že **zvláštní daně z obrátu podniků působících v odvětví telekomunikací a podniků působících v odvětví maloobchodní činnosti vybírané v Maďarsku jsou v souladu se zásadou svobody usazování a směrnicí 2006/112¹ (dále jen „směrnice o DPH“)**. Okolnost, že tyto zvláštní daně z obrátu, které mají progresivní (a v druhém případě dokonce výrazně progresivní) povahu, platí především podniky vlastněné osobami pocházejícími z jiných členských států, jelikož na dotčených maďarských trzích dosahují nejvyšších obrátů, **je odrazem hospodářské reality těchto trhů a nepředstavuje diskriminaci těchto podniků**. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že jelikož daň, která je uvalena na podniky působící v odvětví telekomunikací, nevykazuje všechny základní znaky DPH, nelze ji postavit na roveň s touto daní, takže nenarušuje fungování unijního systému DPH, a je tedy slučitelná se směrnicí o DPH.

Soudní dvůr byl rovněž dotázán na slučitelnost maďarského právního předpisu zavádějícího tyto zvláštní daně s unijními pravidly v oblasti státních podpor, a v první řadě se vyjádřil k přípustnosti těchto otázek². Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že daně nespádají do působnosti ustanovení Smlouvy o FEU v oblasti státních podpor, ledaže představují způsob financování podpory, a jsou tedy její nedílnou součástí. Daň přitom může být nedílnou součástí podpory pouze tehdy, pokud mezi touto daní a podporou existuje na základě relevantní vnitrostátní právní úpravy vztah závazného určení. V projednávaných případech nicméně Soudní dvůr konstatoval, že žádosti o zproštění povinnosti platit zvláštní daně, které podaly žalující společnosti u maďarských daňových orgánů, se týkají obecných daní, jejichž výnos je odváděn do státního rozpočtu a není konkrétně určen k financování zvýhodnění určité kategorie osob povinných k dani. Soudní dvůr dospěl k závěru, že mezi zvláštními daněmi vybíranými od těchto žalujících společností a osvobozením některých osob povinných k dani vztah závazného určení neexistuje, takže případná protiprávnost takového osvobození z hlediska pravidel unijního práva v oblasti státních podpor nemůže mít vliv na legalitu samotných zvláštních daní. Žalující společnosti se tedy před vnitrostátními soudy nemohou této případné protiprávnosti dovolávat, aby se placení uvedených daní vyhnuly.

Soudní dvůr se v druhé řadě zabýval tím, zda maďarský právní předpis zavádějící dotčené zvláštní daně představuje diskriminaci na základě místa sídla společností, kterou zakazují ustanovení Smlouvy o FEU týkající se svobody usazování. V tomto ohledu nejprve konstatoval, že mateřské společnosti žalobkyň mají sídlo ve Spojeném království a v Nizozemsku a že vzhledem k tomu, že vykonávají na maďarském trhu činnost prostřednictvím dceřiných společností, jejich svoboda

¹ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. 2006, L 347, s. 1).

² V roce 2019 Tribunál zrušil dvě rozhodnutí, kterými Komise kvalifikovala jako opatření státní podpory polskou daň v odvětví maloobchodního prodeje a maďarskou daň z reklamy [rozsudek Tribunálu ze dne 16. května 2019, Polsko v. Komise (spojené věci [T-836/16](#) a [T-624/17](#), tisková zpráva [64/19](#)), a rozsudek Tribunálu ze dne 27. června 2019, Maďarsko v. Komise ([T-20/17](#), tisková zpráva [84/19](#))]. Proti těmto rozsudkům jsou v současné době u Soudního dvora podány kasační opravné prostředky ([C-562/19 P](#) a [C-596/19 P](#)).

usazování může být dotčena jakýmkoliv omezením těchto dceřiných společností. Poté, co Soudní dvůr připomněl judikaturu týkající se zákazu přímé a nepřímé diskriminace, v projednávaných případech konstatoval, že sporné zvláštní daně nezavádí žádné rozlišování podle místa sídla společností.

Soudní dvůr v této souvislosti zaprvé zdůraznil, že jelikož jsou osobami povinnými k dotčeným daním všechny podniky působící v Maďarsku v dotyčných odvětvích a sazby daně, které se uplatní na jednotlivá pásma výše obrátu, se vztahují na všechny tyto podniky, maďarský právní předpis zavádějící tyto daně nezakládá přímou diskriminaci podniků vlastněných (fyzickými nebo právníckými) osobami z jiných členských států.

Soudní dvůr zadruhé ověřil, zda lze (výraznou) progresivitu zvláštních daní považovat za důvod nepřímé diskriminace těchto podniků.

Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že pokud jde o dotčená zdaňovací období, tj. období od 1. dubna 2011 do 31. března 2015 ve věci Vodafone a období od 1. března 2010 do 28. února 2013 ve věci Tesco, všechny osoby povinné k dani spadající pouze do základního pásma s daní ve výši 0 % byly vlastněny maďarskými osobami, zatímco převážná část osob povinných k dani spadajících do nejvyšších pásem byla vlastněna osobami z jiných členských států. Největší část zvláštní daně tedy platily osoby povinné k dani vlastněné osobami z jiných členských států.

Soudní dvůr nicméně připomněl, že členské státy mohou zavést takový daňový systém, jaký považují za nejvhodnější a stanovit progresivní zdanění z obrátu, jelikož výše obrátu představuje neutrální rozlišovací kritérium a relevantní ukazatel daňové schopnosti osob povinných k dani. Okolnost, že největší část předmětných zvláštních daní platí osoby povinné k dani vlastněné fyzickými nebo právníckými osobami z jiných členských států v této souvislosti nemůže postačovat pro učinění závěru, že jsou diskriminovány. Tuto okolnost totiž lze vysvětlit tím, že na trzích dotčených v posuzovaných věcech dominují takové osoby povinné k dani, které na nich dosahují nejvyšších obrátů. Tato okolnost představuje velmi proměnlivý, či dokonce zcela nahodilý ukazatel, který může být naplněn pokaždé, kdy na dotčeném trhu dominují podniky z jiných členských států nebo ze třetích států nebo tuzemské podniky vlastněné osobami z jiných členských států nebo ze třetích států. Základní pásmo sazby ve výši 0 % se ostatně nevztahuje pouze na osoby povinné k dani vlastněné maďarskými osobami, jelikož daňový základ je ve vztahu k části obrátu, která nepřesahuje horní hranici tohoto pásma, snížen každému podniku na dotčeném trhu. (Výrazně) progresivní sazby předmětných zvláštních daní tudíž samy o sobě nevedou k diskriminaci na základě místa sídla obchodních společností mezi osobami povinnými k dani vlastněnými maďarskými osobami a osobami povinnými k dani vlastněnými osobami z jiných členských států.

V rozsudku ve věci C-75/18 byla kromě toho Soudnímu dvoru položena otázka týkající se slučitelnosti zavedení zvláštní daně z obrátu podniků působících v odvětví telekomunikací se směrnicí o DPH³. V tomto ohledu Soudní dvůr připomněl, že je třeba zejména zjistit, zda předmětná daň vede k ohrožení fungování společného systému DPH tím, že zatíží pohyb zboží a služeb a použije se na obchodní plnění způsobem, který je srovnatelný s DPH, což je zejména případ daní, které vykazují základní znaky DPH. Soudní dvůr nicméně konstatoval, že maďarský právní předpis zavádějící dotčenou zvláštní daň nestanoví, že by byla tato daň vybírána v každém stupni výrobního a distribučního procesu, a neupravuje ani odpočet daně odvedené v předchozí fázi tohoto procesu. Vzhledem k tomu, že dotčená zvláštní daň nevykazuje dva ze čtyř základních znaků, které Soudní dvůr vymezil ve své dřívější judikatuře, směrnice o DPH zavedení této daně nebrání.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

³ Článek 401.

*Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.
Úplné znění rozsudků ([C-75/18](#) a [C-323/18](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.*

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudků je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106